

Nieuwsbrief 3 CommuniCare, maart 2019

Deze nieuwsbrief is bedoeld om alle betrokkenen en geïnteresseerden in het CommuniCare project op de hoogte te stellen van de stand van zaken van het onderzoeksproject.

CommuniCare

Communiceren met personen met afasie

In deze nieuwsbrief

Even voorstellen

Verbeteringen in zorginstellingen en onderwijs

De ontwikkeling van de interventie

Wat zijn de plannen voor komend jaar

Agenda

Even voorstellen

Hallo allemaal, ik ben Els Bryon. Ik ben bachelor in de verpleegkunde en master in de Medisch-Sociale Wetenschappen. Na deze studies ging ik aan de slag als wetenschappelijk medewerker bij het Centrum voor Biomedische Ethiek en Recht van de Katholieke Universiteit Leuven. Hier ontwikkelde ik mijn voorliefde voor kwalitatief onderzoek. Ik werkte aan verscheidende kwalitatieve onderzoeksprojecten binnen het verpleegkundige werkveld. Vier jaar later volgde ik de lerarenopleiding en startte ik bij de opleiding verpleegkunde aan Thomas More Mechelen. Hier doceer ik Evidence Based Nursing en coördineer ik de bachelorproeven. Ik maakte kennis met collega Dorien Vandenborre van de opleiding Logopedie & Audiologie. Uit deze ontmoeting groeide het idee voor het Praktijkgericht Wetenschappelijk Onderzoeksproject 'ComAf' (communiceren met afasie). Hieruit ontstond een e-learning module op voor studenten logopedie en verpleegkunde en zorgprofessionals. Meewerken aan het CommuniCare project was een buitenkans om deze samenwerking verder te zetten en uit te breiden met andere partners: een boeiende synergie!

Verbeteringen in zorginstellingen en het onderwijs

Ruim een jaar geleden is CommuniCare van start gegaan. De interventie is in deze periode geïmplementeerd in 3 instellingen in Nederland en België waar inmiddels zo'n 75 zorgprofessionals geschoold zijn in het communiceren met mensen met afasie. Met medewerking van studenten van de opleiding logopedie zijn tientallen hulpmiddelen ontwikkeld om deze communicatie te faciliteren.

Ook op instellingsniveau zijn er initiatieven ontplooid, zoals het afasievriendelijk maken van de bewegwijzering en het ontwikkelen van een revalidatieklapper om de informatiestroom te structureren en toegankelijker te maken.

Met de tot nog toe opgedane inzichten kunnen we toekomstige logopedisten, onze huidige studenten, beter voorbereiden op hun rol in de revalidatie van mensen met afasie.

De interventie CommuniCare voor naasten

Naasten van mensen die getroffen worden door een beroerte zijn dikwijls een belangrijke schakel in de revalidatie: zij verstrekken informatie, ondersteunen de PMA en houden het thuisfront draaiende. Naasten hebben ook ondersteuning nodig om met de veranderde situatie om te gaan. De afasie verstoort de communicatie tussen PMA en naasten, wat emotionele en psychische gevolgen met zich mee brengt. Naasten van PMA ervaren vaker stress en raken vaker sociaal geïsoleerd dan naasten van mensen met een beroerte zonder afasie.

1. Basiskennis
Hersenletsels en afasie | Impact op dagelijks leven | Wat kun je qua zorg verwachten | Samen gesprekken voeren met zorgverleners | Zelfzorg

2. Algemeen bruikbare basistechnieken
Verwijzingen naar bestaand materiaal, typisch voor in een later stadium

De interventie voor naasten bevat twee onderdelen: basiskennis en algemeen bruikbare basistechnieken.

Basiskennis

De basiskennis wordt aangeboden middels een e-learning met informatieve video's, die binnen het CommuniCare project ontwikkeld werd om de toegang tot informatie voor naasten te vergroten.

Algemeen bruikbare basistechnieken

Naasten geven aan pas later na de beroerte behoefte te hebben aan het aanleren van technieken om de communicatie met de PMA te verbeteren. Omdat de timing zo belangrijk is, biedt CommuniCare handvatten om de juiste vragen te stellen aan naasten en om hun wensen en behoeften te monitoren. Daarnaast kunnen naasten verwezen worden naar bestaand materiaal en bestaande cursussen voor naasten.

Wat zijn de plannen voor komend jaar?

Werkpakket 2 is inmiddels van start gegaan. In vijf zorginstellingen wordt de interventie CommuniCare geïmplementeerd. De verwachting is dat er 250 zorgprofessionals geschoold worden om hun communicatie aan te passen aan mensen met afasie. We hopen zoveel mogelijk mensen met afasie en naasten te bereiken met de interventie. Het doel van werkpakket 2 is om de uitkomsten van de interventie en het proces van implementatie te evalueren.

Plannen voor zMW

Zorggroep Maas en Waal (zMW) biedt zorg en behandeling in het land tussen Maas en Waal. Er zijn vier zorglocaties in de regio waar verschillende vormen van zorg of bewoning mogelijk zijn. Een van de zorglocaties is gevestigd in Ewijk (10 kilometer ten westen van Nijmegen) en heeft een Revalidatie- en Behandelcentrum. Deze locatie beschikt over een multidisciplinair team van fysio-, logo- en ergotherapeuten, specialisten ouderengeneeskunde, psychologen en maatschappelijk werkers om mogelijkheden van cliënten te stimuleren en te ondersteunen in hun streven zo snel mogelijk zelfredzaam te worden. Het zMW Revalidatie- en Behandelcentrum biedt plaats aan 44 revalidanten.

Het project CommuniCare is in zMW enthousiast omarmd en wordt uitgevoerd in samenwerking met Judith Oostveen, Puck Goossens en Lianne Remijn, logopedisten van respectievelijk Radboudumc en Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Eén afdeling van zMW heeft al geparticipeerd in werkpakket 1 van CommuniCare. In werkpakket 2 neemt een andere afdeling deel aan het project. De eerste scholing van werkpakket 2 is gepland op 22 maart a.s. De scholingen vinden in multidisciplinaire kleine teams plaats. De voorafgaande interviews zijn bijna allemaal afgenomen.

CommuniCare is een project dat uitgevoerd wordt door de Hogeschool Utrecht in samenwerking met de Hogeschool Arnhem-Nijmegen en Thomas More hogeschool. Het project kent 4 kennispartners, 7 praktijkinstellingen, 2 patiëntverenigingen en 4 kenniskringpartners. CommuniCare wordt gesubsidieerd door SIA Raak, projectnummer RAAK PUB.04.012.

Agenda

22 maart 2019

Workshop op het HU
Logopediesymposium
Tijd: van 13:00-17:00 uur
Plaats: de Uithof, Utrecht

Ingediende abstracts

British Aphasiology Society
Clinical Symposium
Datum: 9 & 10 september 2019
Plaats: Norwich, Engeland

British Aphasiology Society
Research Update Meeting
Datum: 6 juni 2019
Plaats: Reading, Engeland

Afasieconferentie
Datum: 4 & 5 oktober 2019